

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**
Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **II**
Семестр(и): **III (осінній)**
Тип освітнього компонента: **нормативний**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **іспит**
Пререквізити: **загальна психологія, психологія особистості, вступ до фаху «Клінічна психологія».**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **Єріна Віолетта Віталіївна**,
email: vv.yerina@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Основи психологічного консультування» спрямований на формування у здобувачів системи знань про теоретичні засади, принципи, етапи та методи психологічної допомоги клієнту у форматі консультативної взаємодії. Дисципліна поєднує теорію і практику професійного спілкування психолога з клієнтом, розкриває закономірності консультативного процесу, етичні аспекти діяльності психолога, методи встановлення довірчого контакту, аналізу запиту та вибору адекватних стратегій допомоги. Курс сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх психологів, формує вміння надавати психологічну підтримку особам у різних життєвих і кризових ситуаціях.

МЕТА КУРСУ. Здобувачі навчатимуться розуміти сутність, структуру та етапи психологічного консультування, опанують знання про основні напрями та моделі консультативної роботи (психодинамічну, когнітивно-поведінкову, гуманістичну тощо), оволодіють техніками активного слухання, емпатійного відображення, постановки питань, інтерпретації, а також навчатимуться будувати ефективну комунікацію з клієнтом, дотримуючись етичних і професійних стандартів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати основні теоретичні концепції психологічного консультування, його відмінність від психотерапії, психодіагностики та коучингу;
- розуміти принципи консультативної взаємодії: конфіденційність, добровільність, прийняття, емпатія, професійна відповідальність;
- володіти знаннями про структуру консультативного процесу (встановлення контакту, аналіз запиту, формування цілей, вибір методів, завершення роботи);
- уміти застосовувати базові техніки психологічного консультування — активне слухання, перефразування, рефлексію почуттів, конгруентність, використання відкритих питань;
- використовувати набуті знання для проведення первинної консультативної бесіди, аналізу проблем клієнта, формулювання рекомендацій та підтримки особистісного розвитку;
- розвивати навички професійного самопізнання, етичної чутливості, комунікативної культури, емоційної стійкості та рефлексії у процесі консультативної практики.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (20 год.):

1. Предмет, завдання та принципи психологічного консультування.
2. Історичний розвиток і напрями психологічного консультування.
3. Особистість і професійні якості консультанта.
4. Етапи психологічного консультування.
5. Методи і техніки психологічного консультування.

6. Психологічний контракт і етика консультативної взаємодії.
7. Типові запити клієнтів у консультуванні.
8. Особливості індивідуального та групового консультування.
9. Психологічне консультування у кризових ситуаціях.
10. Супервізія та особистісний розвиток консультанта.

Перелік тем практичної роботи (30 год):

1. Предмет, завдання та принципи психологічного консультування.
2. Історичний розвиток і напрями психологічного консультування.
3. Особистість і професійні якості консультанта.
4. Етапи психологічного консультування.
5. Методи і техніки психологічного консультування.
6. Психологічний контракт і етика консультативної взаємодії.
7. Типові запити клієнтів у консультуванні.
8. Особливості індивідуального та групового консультування.
9. Психологічне консультування у кризових ситуаціях.
10. Супервізія та особистісний розвиток консультанта.

Перелік тем самостійної роботи студента (40 год.)

1. Предмет, завдання та принципи психологічного консультування.
2. Історичний розвиток і напрями психологічного консультування.
3. Особистість і професійні якості консультанта.
4. Етапи психологічного консультування.
5. Методи і техніки психологічного консультування.
6. Психологічний контракт і етика консультативної взаємодії.
7. Типові запити клієнтів у консультуванні.
8. Особливості індивідуального та групового консультування.
9. Психологічне консультування у кризових ситуаціях.
10. Супервізія та особистісний розвиток консультанта.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекцію, спостереження, інструктаж, аналіз і самоаналіз навчальної та професійної діяльності, моделювання ситуацій, розв'язання кейсів, підготовку та публічний виступ.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + І$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Горностай П. П. Консультативна психологія: Теорія і практика проблемного підходу. – 2-ге вид., перероб. і допов. 2025. 416 с.

Консультативна психологія і психотерапія : збірник наукових праць / за ред. С. Д. Максименка. Київ : Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2020. 210 с

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА